

חג הגאולה י"ב תמוז

הצעת פעילות כיתות ז' ח'

בשנה זו, יש לנו הזדמנות לציין ולחגוג את חג הגאולה של הרבי הרי"ף, י"ב תמוז בבית הספר, כחלק ממסגרת לימודים מלאה. קביעות זו מאפשרת להשקיע יותר זמן ומחשבה ולשתף את הבנות באופן מלא בתכנית.

התכנית בנויה מהצגות של דילמות אותן הבנות ממחישות. כל הצגה מעלה דילמה שמכוונת למסר המופיע באחד מקטעי היומן.

ההצגה מביאה הצעה לתוכן מתאים, במטרה שבנות הקבוצה יעשו את העיבוד המתאים להן: יש להתאים את ההצגה לכמות הבנות בקבוצה ולהוסיף דמויות מלוות בהתאם לבנות הקבוצה, יש מקום להתאים את הסיטואציה שתהיה קרובה במידת האפשר לעולמן של הבנות וכן הלאה.

בנוסף, כל קבוצה מכינה פעילות/משחק שעוסק בתוכן היומי. גם כאן, הובאו הצעות, אותן הבנות צריכות לפתח ולהוריד למעשה. כמובן, שהבנות יכולות להעלות רעיונות אחרים שמתאימים לנושא היומי

המורה תחלק את הכיתה לקבוצות, כך שבכל יום קבוצה אחת תהיה אחראית על הפעילות הקבוצה האחראית צריכה להכין:

- הצגה (עפ"י טקסט מוכן)
- משחק (עפ"י הצעה במערך)
- אפשרות לשידור: שילוט עם הנושא היומי
- אפשרות לשדרוג: כיבוד (אותו יכינו בנות הקבוצה מראש בהנחיית המורה)

בכל יום הבנות מאזינות לקטע מיומן הרבי הרי"ף, ולאחר מכן נערכת פעילות בקשר לתוכן היומן.

בי"ב תמוז, תיערך התוועדות מסכמת, בה כל בת תספר איזה נקודה היא התחברה וקיבלה מהפעילות הכנה. מומלץ גם להביא מרצה חיצונית להתוועדות, או אפילו להחליף בין המורות כך שכל כתה תתוועד עם מורה אחרת מהצוות.

חשוב מאוד שההתוועדות תהיה באווירה שמחה עם סעודת מצווה, ובה גם יצינו את הקשר של מסירות הנפש של הרבי הרי"ף לכך שאנחנו בכלל קיימים וחוגגים ויכולים לקיים יהדות וחסידות בגאווה.

מקבלים מהרשת:

- 6 קטעי שמע, מתוך 'רשימות המאסר' של הרבי הרי"ף
- הצעה להצגה לכל קבוצה
- הצעות לפעילויות לכל קבוצה
- ניגון י"ב תמוז
- שיר י"ב תמוז
- מילות השיר
- קריוקי - שיר י"ב תמוז

תפקיד המורה:

- לחלק את הבנות לקבוצות וליווי כל קבוצה בהכנה.
- לארגן את ההתוועדות בי"ב תמוז.

רשת חינוך חב"ד בארץ ישראל

פתיחה:

המורה תציג בפני הבנות בדרמטיות יומן/מחברת מיוחדת ותשאל:

- יש לכן מושג של מי היומן הזה?
 - יש בנות שכותבות לעצמן יומן אישי?
 - אילו חוויות או דילמות יופיעו לדעתכן ביומן של בת בגילכן?
- לאחר תשובות הבנות, המורה תסכם: הרבי הריי"ץ כתב יומן, ובו תיאר באריכות ובפירוט תקופות שעבר. בין השאר, יש רשימות מפורטות מתקופת המאסר שקדם ליי"ב-י"ג תמוז. זה אולי יפתיע אתכן, אבל התוכן וההתמודדות שהרבי מתאר ביומנו קשורים מאוד להתמודדויות שיכולות להיכתב ביומן של כל אחת מכן.
- בימים הקרובים גם נכיר מקרוב את יומנו של הרבי, וגם נתרגם את זה ליומן של החיים שלנו.
- המורה תחלק את הבנות לקבוצות ותסביר להן כי בכל יום הבנות יאזינו לקטע מיומן הרבי הריי"ץ, ולאחר מכן תיערך פעילות של אחת הקבוצות בהתאם לתוכן היומן.

הקבוצה האחראית צריכה להכין:

- הצגה (עפ"י טקסט מוכן)
 - פעילות/ משחק בנושא היומי (אפשר להיעזר בהצעות).
 - אפשרות לשידרוג: שילוט עם הנושא היומי
 - אפשרות לשדרוג: כיבוד (אותו יכינו בנות הקבוצה מראש בהנחיית המורה)
- אפשרות נוספת:** המורה תחלק את הבנות לקבוצות, ובימים הסמוכים ליי"ב תמוז כל קבוצה תכין את החלק שלה. ביום י"ב תמוז התכנית המרכזית יהיו ההצגות שהבנות הכינו, ודיון בעקבות כל הצגה.

נושא 1 - לימוד תורה

משפט מרכזי: ולכל לראש להודיע לכל מקומות הלמוד אשר לא יפריעו ח"ו מלאכת הקודש... תשתדלו להשיג עוד כסף בגמ"ח ותשלחו העזר הדרוש לכל מקום של לימוד.

הצגה: פסוקי תורה או התוועדות?

חני (מחזיקה שקית ממתקים ביד): יופי, השעה כבר 4. בטח הילדים מחכים לי למטה למסיבות שבת. זו השעה הקבועה והם כל כך אוהבים את הפעילות. היי... מושקי, מה את עושה כאן?

מושקי: באתי לקרוא לך. איך ידעת לרדת?

חני: לקרוא לי? למה? סוף סוף שבת רגועה. אין מבחנים ללמוד למה צריך לקרוא לי?

מושקי: יש אצלנו התוועדות. באו בנות דודות שלי וגם מירי ושושי בדיוק קפצו אלינו. אז את באה?

חני: רגע, לא יודעת, אני בדיוק בדרך למסיבות שבת. (מסתכלת לכל הכיוונים). רגע, משום מה אין פה כל כך ילדים. אני לא יודעת מה להגיד לך. זה עלול לקחת זמן עד שנקרא להם ונאסוף אותם.... אבל גם התוועדות זה דבר טוב וקדוש. **ממש קשה לי להחליט מה עדיף?**

רעיונות למשחקים/פעילויות

- בחרו פסוקים (חלקם מוכרים יותר, ומוכרים פחות) וציינו רק חלק מהמילים (התחלת הפסוק או הסוף) והבנות יצטרכו להשלים את הפסוקים.
- ארגנו פעילות של לימוד בחברותות + חידון על הקטע הנלמד
- חלקו את הכיתה לקבוצות וערכו תחרות איזו קבוצה תרשום הכי הרבה ספרי קודש. אפשר גם לשחק בואריאציה של 'חי צומח דומם', כאשר לפי האות שיוצאת הבנות צריכות לרשום ספרי קודש המתחילים באות שיצאה.

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

נטלתי את ידי לאכול סעודת ערב עם בני ביתי. לפתע צלצל הפעמון ברעש גדול, הפתח נפתח ושני אנשים באו במרוצה וברעש גדול לחדר האוכל וקראו: "אנחנו חיילי הגסטפו. מי הוא שניאורסון? ואיה הוא?"

עודם מדברים ופלוגת אנשים חמושים באה לחדר.

כשעה ומחצה עשו בבית, הלכו מחדר לחדר ויחפשו. כאשר סיימו הודיעו לי כי נאסר הנני...

בשעה זו חכו לבואה של העגלה להובילני ל'בית האסורים ה'שפ'ל'ני'. השם 'שפ'ל'ני' ידוע לכל. הכל יודעים כי 'שפ'ל'ני' הוא דבר מאיים, השם בעצמו מטיל אימה פחד וחרדה. וכשמזכירים 'שפ'ל'ני' הכל ברור, ומפורסם אימתו של בית האסורים אשר ברחוב ההוא, הנקרא בפי כל בשם 'שפאלערקע'.

"מה עלינו לעשות?" - שואל חתני הרש"ג - "הגידו לנו דעתכם מה לעשות?"

"מה לעשות?" - עניתי - "ראש וראשונה להודיע באהל כ"ק אאמו"ר (מקום קבורתו של הרש"ב), להודיע בליובאוויטש (שם נטמן הצמח צדק והמהר"ש), ניעזין (שם נטמן אדמו"ר האמצעי) והאדיץ (שם נטמן אדמו"ר הזקן). לבקש מאת אנ"ש להגיד תהלים בבתי כנסיות בימים הראשונים... **ולכל לראש להודיע לכל מקומות הלמוד אשר לא יפריעו ח"ו מלאכת הקדש**, ובטח עתה יכבד עוד יותר קבלת הכספים, כי הפחד והיראה יפול על כל העוסקים בזה בחפץ ורצון, ומה גם אלו העוסקים על פי הכרח וכפייה, שימצאו טעם נכון ליסוג אחור. על כן עליכם לדעת פקודתי החזקה אשר מבלי להתחשב עם החובות, **תשתדלו להשיג עוד כסף בגמ"ח ותשלחו העזר הדרוש לכל מקום של לימוד** ותדעו כי עד אשר ישיבני השם יתברך לביתי עליכם למלאות גם את מלאכתי בסדר מסודר?"

נושא 2 - חסיד מאז ולתמיד

משפט מרכזי: "אם כי האמת היא שחסידיים נותרים חסידיים".

הצגה:

חני (מחזיקה טלפון ביד): הי, דיני, מה נשמע? איך החופש?

דיני: נחמד, האמת... קצת משעמם. מה את עושה?

חני: האמת שגם אני משתעממת. יש לך מה להציע?

דיני: תשמעי, ראיתי במקומון איזה פרסום על הופעה נחמדה. רוצה ללכת?

חני: איזה הופעה? של _____? נראה לך שזה מתאים? בבית ספר בטוח לא היו מאשרים את זה.

דיני: עזבי את הבית ספר, שכחת שסיימנו את כיתה ח'? זהו! היתה כבר מסיבת סיום. את יכולה ללכת לאן שאת רוצה, ואף מורה לא יכולה להגיד לך שום דבר. רגע, חוץ מזה, מה את עושה כזה סיפור. זה לא מעורב, זה לא מועדון, את מגזימה.

חני: צודקת... בכל זאת, אני מתלבטת. באמת זכיתי ללכת, מצד שני, יש לי את האמת הפנימית שלי... קשה לי להחליט. **אולי תוכלו לעזור לי?**

רעיונות למשחקים/פעילויות

- משחק ניחוש מילים על כל מיני שמות של חסידיים ידועים, כמו ר' מנדל פוטרפס וכדומה.
- מסובבים בקבוק, ובת שהפקק יוצא לכיוונה צריכה לחשוב איך מתבטא אצלה שהיא 'חסיד' - הנהגה חסידית או הרגש מסוים שחזק אצלה.

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

נישקתי את מזוזת הבית וישבתי על אחד הספסלים, להמתין לכרכרה. חפצי הונחו בתרמיל, ביניהם תפילין, טלית, סדור, תהלים, תניא ושאר חפצי. החפצים לא חפצתי לשאת אותם בעצמי ונתתי אותם בידי אחד השומרים החמושים, ויקפוץ לולב (קומוניסט מ'המחלקה היהודית' צאצא למשפחה חבד"ית) ויקח את החפצים ויאמר: "תנו לי את החבילה, אני אשא אותה. חסידיים נשארים חסידיים. סבי היה נושא את החבילות אצל סבכם, ואני אשא את החבילה שלכם".

לקחתי את התרמיל מידו ואומר: "סבכם הוא חסיד ולכן זכה לשאת את חבילותיו של סבי, להיכן שסבי הלך. אתם רוצים לשאת את חבילתי, שאני אלך למקום שאתם רוצים שאלך. לא, זה לא יכול להיות. בדרככם לא אלך, אם כי האמת היא שחסידיים נותרים חסידיים".

ואקח את תרמילי ואתן אותו על יד השומר כבתחילה, ואנשק את מזוזת הבית ואצא עם חבורת המלווים החמושים מלפני, מימיני, משמאלי ומאחורי.

עודני הולך במדרגות הבית ואשמע קול בני יחי מתחננים: "תנו לנו ללכת ללוות את בני, בעלי, אבינו עד החצר, עד המרכבה". ואפנה לאחורי ואראה והנה חייל עוצר בעדם מלכת. ואקרא בקול אל הפקיד לולב מדוע אינם נותנים להם ללכת ללוותני, האם יש לכם רשות על זה?

קולי הבטוח ודברי הברורים עשו עליו רושם חזק, ויפקוד על החייל כי ייתן לבני הבית יחיו ללכת, והולכים אנחנו כולנו יחדיו עד כי יכולתי לדבר עם חתני רש"ג שיחי' דברים אחדים.

נושא 3 - נחישות לתפילה

משפט מרכזי: "מכיוון שראיתי אשר לא ירשוני החלטתי להניח התפילין תוך כדי הליכה".

הצגה:

שתי בנות ישנות. אחת מתחילה להתעורר.

חני: איזו יופי שהצלחתי להתעורר בשעה סבירה בשבת. אוכל אפילו ללכת לבית הכנסת להספיק להתפלל ולשמוע קריאת התורה. (אפשר להוסיף נטילת ידיים)

רבקי (אחותה), פותחת חצי עיניים עייפות ומסתובבת לצד השני.

חני: הי, רבקי, גוט שבת. מה את נראת ככה. לא ישנת?

רבקי: את לא יודעת, כל הלילה קראתי את הספר החדש _____, איזה מתח. לא יכולתי להפסיק. אני חייבת להמשיך לישון.

חני: רגע, גמרת את הספר? יש! אז עכשיו תורי. תביאי, תביאי את הספר כבר. איזה יופי. איך רציתי אותו אתמול, חשבתי שיקח לך כמה ימים לסיים. אם גמרת אז תביא, אני רוצה לקרוא.

חני מחזיקה את הספר. מדפדפת, אולי מתחילה לקרוא ואז סוגרת, וחושבת, ואומרת לעצמה: **אבל רגע, מה עם תפילה? תכננתי להתפלל מוקדם, ללכת לבית כנסת, ופתאום הספר הרס לי את כל התכניות. מה לעשות?**

רעיונות לפעילויות:

- חידות על קטעים מהתפילה
- ארגון 'תפילת מנחה' בבית ספר כחלק מהפעילות

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

"איה הבטחתכם?" אמרתי לנחמנסאהן (גם הוא קומוניסט מ'המחלה היהודית') "הבטחתם לי אשר תתנו לי להניח תפילין ולהתפלל, ומדוע לא אמרתם לי בעודי במעונו כי לא תתנו לי להתפלל. מי עיכב על ידכם להגיד את האמת, ממי יראתם ומדוע הבטחתם לי נאמנה?"...

צעד אחר צעד ובמנוחה בין קומה לקומה, הולך הנני בכבדות במדרגות בית הכלא. נחמנסאהן הולך לפני ויפנה אלי ופניו בוערים כלפידים ויאמר: "עוד טרם דרכתם על המפתח, וכבר אתם באים בדרישות כאלו, הטרם תדעו חוקי האסירים. קודם כל תבואו אל המזכירות, תמלאו חובת האסיר לענות על כל השאלות ואחרי כן, בבואכם אל חדר כלאכם, שמה תתפללו. חושב הנני אשר בעוד שעה תשכחו את הכל ותחכימו לדעת את המצב האמתי שלכם, ולא תוסיפו לדרוש הבלים כאלו".

אנכי לא עניתיו מאומה, רק הבטתי בו במבט כזה אשר פילח את כליותיו ופעל עליו יותר מאיזה טענה שתהיה.

לאחר הרישום, לקחו אותי אל הקומה הראשונה, ואמרו לי לחכות באיזה חדר. והנה נפתח הדלת והפקיד שואל: "הילקוט הזה הוא שלכם?".

"כן", עונה הנני, "אלה שלי, ואפשר תתנו לי הרשות להתפלל ולהניח תפילין ברשותכם?".

"לא" - עונה הפקיד בכעס גדול.

הולכים אנחנו לימין השער אל מבוא חשוך, מואר בנרות קטעים ומתחיל הנני להתחנן אל השומר כי ירשה לי להניח תפילין. "תן לי חמישה רגעים, שלושה רגעים ורק אכרוך התפילין לרגעים אחדים".

מכיוון שראיתי אשר לא ירשוני החלטתי להניח התפילין תוך כדי הליכה. הנחתי את התפילין של יד, ולא הספקתי להניח את התפילין של ראש ויכני וידחפני הפקיד אל הסולם, ואפול מכל המדרגות.

נושא 4 - גאווה חסידית

משפט מרכזי: "אנכי הרבי שניאורסאהן בן הרבי המפורסם מליובאוויטש, תוארו אזרח נכבד לדורותיו, נולד בליובאוויטש... עוסק בלימודים: לימוד מחקר אלוקי, חסידות".

הצגה:

שתי בנות עוברות אחת ליד השניה. אחת חסידית, מחזיקה חת"ת ביד והשניה בת במראה שונה - בת דתיה או אפילו לא דתיה.

חני: הי, שלום דורית. כמה זמן לא נפגשנו.

דורית: הי, איזה צחוקים. אנחנו גרות דלת ליד ובכלל לא נפגשות. לאן את?

חני: אהמ...

דורית: תגידי, מה זה הספר הזה אצל ביד. את רוצה להגיד לי שאת כל זה את אומרת? מה, משעמם לך?

חני: כן, אני... מתפללת כל יום. וגם משתדלת ללמוד חת"ת. זה קצת כל יום.

דורית: תגידי לא חם לך? גרביים, שרוולים ארוכים וכל זה. לא נראה לך מוגזם?

חני (זזה באי נוחות ומדברת לעצמה): מה להגיד לה? אולי באמת להפשיל קצת את השרוולים שלא יראה כזה ארוך. אולי בכלל לוותר על גרביים פה בשכונה זה סתם עושה חילול ה' שרואים אותי ככה מכוסה. או שאולי בעצם להתחיל להסביר לה כמה זה חשוב? אולי... אולי אפילו אוכל לשכנע אותה לשים גרביים בעצמה? טוב נסחפתי...

דורית: חני??? בלעת את הלשון או מה?

חני: אני... פשוט לא יודעת איך לענות לך...

רעיונות לפעילויות/משחקים:

- מכינים פאזל עם חלקים כמספר בנות הכיתה. כל אחת ממלאה את החלק שלה בעשייה יהודית-חסידית שהיא גאה בה.
- משחק 'רק אני': כל בת מקבלת כוס עם שוקולד צ'יפס בכמות התואמת למספר התלמידות בכיתה. כל בת בתורה אומרת משפט שמתחיל במילים 'רק אני', וכך היא מספרת על פעולה בקדושה שהיא חושבת שמאפיינת רק אותה. (למשל, רק אני מחלקת נרות שבת כל יום שישי). אם אכן היא היחידה בכתה שעושה זאת, כל בת נותנת לה שוקולד צ'יפס משלה. אך אם יש בנות נוספות שעונות על הקריטריון (לדוגמה, בנות נוספות שמחלקות נרות שבת בקביעות), השחקנית אינה מקבלת שוקולד צ'יפס, ועליה לתת שוקולד צ'יפס לבנות שעונות על ההגדרה.

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

עודני מביט על כל הנעשה בחדר זה, מדור ראשון של גיהנום, ואחד מהחיילים הניף ידו ומרמז לי ללכת לקצה אחד השולחנות, מול אחת המזכירות אשר זה עתה גמרה מלאכתה עם אחד האסירים.

"הנה לכם דף שאלות" - אומרת המזכירה "וכתבו מענה ברורה על כל שאלה הנשאלת בזה".

"אין לי מה לכתוב" - עניתי, "כל האמור בדף זה אינו מתייחס אלי ואין לי מה לענות עליו".

המזכירה לוקחת הדף וכותבת שם כינוי, כתובת ושואלת: "מה התואר שלכם?".

ואומר: "אנכי אזרח נכבד לדורותיו". **המזכירה:** "מה מעשיכם?". **השבת:** "אנכי עוסק בלימודים. לימוד המחקר האלוקי הנקרא בשם חסידות ולימוד ידיעות הלכות והמצוות על פי דת ישראל". **המזכירה:** "דת? מחקר אלקי?" **השבת:** "כן, מחקר אלקי. קל אחד ברא ויצר את הכל ומנהיג את עולמו עם כל בראיו, הרמש הרומש בים, תולע קטן במדבר שמם והאנשים החיים בישוב.

"מה לי לעשות?" - שואלת המזכירה לעצמה, "אינני יכולה לכתוב דברים כאלה. עלי לשאול כל שאלה האמורה בזה, ואת המענה עלי לכתוב. ודברים כאלו - אלוקים, דת, מצוות, אינני יכולה לכתוב".

אחד הפקידים קרב אל השולחן, הסתכל בדף ופנה אליי: "הלא בדף זה לא עניתם על השאלות מאומה, עליכם למלאותו כולו".

אמרת: "אנכי הרבי שניאורסאהן בן הרבי המפורסם מליובאוויטש, תוארו אזרח נכבד לדורותיו, נולד בליובאוויטש, למד בישיבה, גר כשמונה וחצי שנה ברסטוב, וכשלושה שנים בלענינגראד. עוסק בלימודים: לימוד מחקר אלקי, חסידות ובידורי הלכות ומצוות דת ישראל, וכמו כל היהודים שומרי דת אין לי שום יחס אל פוליטיקה ויותר אין לי מה לכתוב".

נושא 5 - השגחה פרטית ושמחה

משפט מרכזי: "פה אין מקום לעצבות ושפלות, המקום והזמן דורשים חסדי השם יתברך ועזרתו באומץ לב והגבהת רוח, ועם זה לשים דעת ולב על כל פרטי השגחה העליונה".

הצגה:

תלמידה עם תיק על הגב. התארגנות חפוצה של בוקר, כל רגע מביטה בשעון, רצה להספיק את האוטובוס, והוא בורח לה מול העיניים.

חני: די, אני לא מאמינה. הפסדתי את האוטובוס... זה אומר שהמורה כבר מורידה לי ציון במבחן... מה אני עושה? עכשיו לחכות חצי שעה בתחנה המייבשת הזו...

לפתע עוברת ליד מכונית וחברה מהכיתה מציעה לה להצטרף לטרעמפ.

מירי: הי, חני, מה את עושה פה בתחנה? רוצה טרמפ לבית ספר?

חני: אני לא מאמינה. כבר הייתי בטוחה שאין לי סיכוי היום. איזה יופי. כן, בטח. תודה.

חני ומירי בכתה מדברות:

מירי: ענית על השאלות חזרה של פרק י'?

חני: פרק י? בכלל לא למדתי אותו? מה הוא היה למבחן?

מירי: ברור!

חני: וואו, מה אני עושה? המבחן עוד עשר דקות.

מירי: קחי את המחברת שלי, תעברי לפחות על מה שתספיקי.

חני מתחילה ללמוד ואז המורה נכנסת ומתחיל המבחן.

חני: אוף, הספקתי רק 3 פסוקים. מה יהיה? אין לי סיכוי במבחן הזה. פרק שלם חסר לי. איזה מתח. למה זה קורה לי?

חני מעיינת במבחן, רושמת תשובות ואז קופצת מהתרגשות: "וואו, בפרק י' המורה שאלה בדיוק על הפסוקים הבודדים שלמדתי, איזה מזל! יש אלוקים! איזה השגחה מיוחדת מלווה אותי היום. חבל שלא ידעתי מתחילה להיות בשמחה..."

רעיונות לפעילויות/משחקים:

- תחרות בין קבוצות - מי רושמת הכי הרבה מקרים של השגחה פרטית שקרו לה בזמן האחרון.
- מכינים כרטיסים עם סיטואציות לא נעימות, וכל בת מוציאה כרטיס וצריכה לקרוא את המקרה, ולנסח מחשבות מעודדות שמעוררות שמחה גם בסיטואציה הזו.
- באולינג - על הבקבוקים מציירים פרצופים עצובים, וצריכים להפיל כמה שיותר בקבוקים של עצב.

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

אי אפשר בשעה זו ואינני רשאי לחשוב מחשבות כאלו הפועלות נמיכות רוח. פה אין מקום לעצבות ושפלות, המקום והזמן דורשים חסדי השם יתברך ועזרתו באומץ לב והגבהת רוח, ועם זה לשים דעת ולב על כל פרטי השגחה העליונה, שיכולים לבוא רק מתוך בהתבוננות של מרירות והסתכלות בצורך פני קדש הקדשים, כ"ק אדמו"ר...

פטיא, אחד הממונים אינו חמוש ואיננו מקושט בתכשיטי חבלה, כי אם מראהו העצמי כשד משחית, גבהו ממוצע, אבל פניו נלהבים וקולו כארי, ופטיא זה, הולך לפני, להורות לי הדרך.

"מה אתה צולע?", שואל פטיא, "האם האוויר של שפאלערנא (בית הכלא) פגע בך?"
אנכי, אשר בגלל הפצע קשה לי ההילוך במאד, ועל כל צעד וצעד עמדת לנח. מרגיש הנני זוב דם, כאב גדול ולבי מתכווץ.
"מדוע פניך לבנות?", שואל פטיא, "האם גם אתה חולה?"

אנכי לא אוכל להגיד אשר דבריו לא עשו עלי שום רושם, אלא חושב הייתי איזה מסר אפשר לקחת מדיבורו זה. יודעים אנחנו כולנו, את אשר הגיד כ"ק מורנו הבעל שם טוב, אשר כל דיבור והגה, כל מראה ותבנית, אשר האדם רואה ושומע, הוא הוראה על ענין בעבודה. מובן כי דיבור כזה יכול ועלול לעורר רגש של תשובה, יראת שמים, השגחה פרטית, ואמונה ובטחון. אבל גם שם ישנו יצר הרע, השטן המרקד, שמעכב מלהיות כמו שצריכים להיות.

וזוהי בקשתנו מהשם יתברך, שיתן לנו התוקף הנכון שלא נרתע מפני ייסורי הגוף, ואדרבה לקבלם בשמחה, וכל עונש ח"ו המוטל עלינו בשביל החזקת 'חדר' ללימוד התורה ולקיום המצוות יוסיף לנו התחזקות בחיזוק היהדות.

נושא 6 - כח הנשמה

משפט מרכזי: "רק גופותינו ניתנו בגלות ובשעבוד מלכויות, אבל נשמותינו לא נמסרו לגלות ושעבוד מלכויות".

הצגה:

סיטואציה בה רואים בת שמתחצפת למורה.

ואז קול פנימי קורא מתוכה (כדאי שהדמות תלבש צעיף לבן או כתר מיוחד): חני, חני, מה קורה אתך? לא מתאים לך...

חני: אני, מה אני יעשה. באמת לא רוצה לדבר כך. הכל בגלל המורה הזו. איך היא מרגיזה אותי, אי אפשר לשתוק לה כבר.

סיטואציה בה רואים בת נגררת אחרי חברות. חברות מתכננות לעשות משהו שלא ברשות ההורים וגם חני מצטרפת אליהן..

ואז קול פנימי קורא מתוכה (כדאי שהדמות תלבש צעיף לבן או כתר מיוחד): חני, חני (אפשר לשנות את השם, כך שזו תהיה בת אחרת), מה קורה אתך? לא מתאים לך...

בת: אני, מה אני יעשה. באמת בחיים לא הייתי עושה כך. ההורים שלי, אני כל כך רוצה לכבד אותם, אבל מה אני יעשה? זה בגלל החברות...

סיטואציה בה רואים בת מעתיקה במבחן.

ואז קול פנימי קורא מתוכה (כדאי שהדמות תלבש צעיף לבן או כתר מיוחד): מה קורה אתך? לא מתאים לך...

בת: אני, מה אני יעשה. באמת יושר זה כזה חשוב. לא הייתי רוצה להעתיק ולשקר בעולם. אבל הלחץ הלימודי הזה גומר אותי. אני כבר לא שמה לב לאן זה גורר אותי...

סיטואציה בה רואים בת קונה/לובשת בגד לא צנוע.

ואז קול פנימי קורא מתוכה (כדאי שהדמות תלבש צעיף לבן או כתר מיוחד): מה קורה אתך? לא מתאים לך...

בת: אני, מה אני יעשה. באמת לא מרגישה נוח עם זה, אבל האופנה, הלחץ, אני כל כך רוצה להרגיש כמו כולן, לקבל מחמאות...

לסיכום, הקול הפנימי אומר בדרמטיות:

לא המורה! לא החברות! לא הלחץ הלימודי! לא האופנה! אף אחד לא יכול להחליט עלייך ולהגביל אותך. יש לך עוצמה של נשמה. זכרי! אף אחד לא יכול לקחת בגלות את הנשמה שלך.

רעיונות לפעילויות/משחקים:

- הבנות מתחלקות ל-2 קבוצות ומשחק X, O. כדי לסמן X או O במשבצת יש לאמר משפט שנותן כוח לנשמה להתגבר על קשיים מסביב.
- המחשה בציורים של סיפור בו יהודים קיימו מצוות גם בתנאים של קושי וגלות. אפשר לחלק את הבנות לקבוצות לתת להן להמחיש סיפורים שונים.

קטע מתוך יומן המאסר של הרבי הרי"צ

ביום ג' בתמוז תרפ"ז, כשיצא הרבי הרי"צ ממאסרו לנסוע לעיקר קוסטרמה, בהיות בתחנת הרכה, בעת ברכת פרידה, פנה אל קהל העומדים ללוותו ואמר:

"נושאים אנו תפילה לה' יתברך - יהי ה' אלוקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו, אל יעזבנו ואל יטשנו. שיש בזה גם בקשה וגם הבטחה אשר השם יתברך יהיה עמנו כאשר היה עם אבותינו, הגם שאין אנו יכולים להידמות לאבותינו, שהם היו בעלי מסירת נפש בפועל ממש על התורה והמצוות, וכפי שאמר אחד מאבותינו הקדושים: לא ברצוננו גלינו מארץ ישראל ולא בכוחותינו אנו נשוב לארץ ישראל. אבינו מלכנו יתברך הגלנו מאדמתנו ושלחנו בגלות, והוא יתברך יגאלנו ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ ויוליכנו קוממיות על ידי משיח גואל צדק לארצנו הקדושה במהרה בימינו אמן.

"אבל ידעו כל העמים אשר על פני האדמה, כי רק גופותינו ניתנו בגלות ובשעבוד מלכויות, אבל נשמותינו לא נמסרו לגלות ושעבוד מלכויות. חייבים אנו להכריז גלוי לעין כל, אשר כל מה שנוגע לדתנו, לתורת ישראל ומצוותיו ומנהגיו, אין מישוהו שיכפה עלינו דעתו ואין שום כוח של כפיה רשאי לשעבדנו.

"כן דיבר יהודי בעל מסירת נפש, ואנו אין לנו אפילו התוקף האמתי למחות בפני כל העולם ולהוקיע המעשים תעתועים של איזה מאות צעירים יהודים ריקים ושובבים המתעללים ביהודים וביהדות. ידוע הוא לכל, אשר החוק מרשה ללמוד תורה ולקיים מצוות (בהגבלות ידועות), ורק דברי מסירה ועלילות גורמים לשלחנו לבתי מאסר ועבודת פרך".